

PŘEHLED DAT – liptálský sbor ČCE:

Kazatelé

Učitelé

Zpěváci

Varhaníci

Kostelníci

Staršovstvo

Počet členů sboru

Významná data

Družební sbor v Beilen, Holandsko

PROSBA:

zároveň velmi prosíme všechny, kdo by jste mohli pomoci doplnit jakákoliv jména, data či údaje, abyste informovali správce webu – osobně, na email: jana.vrablik@evangnet.cz, tel.: 571 438 074.

Všichni také budeme velmi vděčni za zapůjčení (zaslání) jakýchkoliv fotografií: kazatelů, učitelů, staršovstev, z konfirmací, zpěváků, hudeb, varhaníků, kostelníků, budov, atd., zejména pak těch historických.

Pomůžete nám tak zdokumentovat dění v našem sboru, jeho bohatou historii, a podělit se s ostatními. Nezáleží na letopočtu, ač je vítáno alespoň jeho přibližné označení. Budeme velmi rádi za rozšíření fotogalerie.

Fotografie Vám budou v pořádku vráceny.

Všem děkujeme za spolupráci.

Jana Vráblíková

Leden 2014

Aktualizováno:

14.08.2015

05.01.2017

05.04.2019

12.07.2019

09.07.2024

Kazatelé:

Kořeny liptálského sboru sahají až do doby předbělohorské. Evangelíci se tu udrželi i navzdory protireformačnímu pronásledování až do vydání tolerančního patentu a přihlásili se ke své víře hned v roce 1781. Liptál přitom patřil k nejchudším sborům na Valašsku.

- 1782 – 1783 **Ondřej Lačný**, první farář. Narozen 15.4.1749. Konal bohoslužby luterským způsobem. Liptálští však byli zvyklí na tajná a prostá shromáždění a proti luterské liturgii kladli tak tuhý odpor, že Ondřej Lačný v září 1783 odešel. V roce 1783 byl v Liptále postaven toleranční kostel a fara a v roce 1784 i evangelická škola.

-1.3.1784 – 1786 **Josef Steller**

- 1786 – duben 1788 **Michal Vámosy**, napřed učitel v evangelické škole, narozen 1759.

- 1788 – 1792 **Štěpán Csétsi Nagy**, narozen 1756, zemřel 1792. Maďarští kazatelé.

- 1802 -1813 **Pavel Šlachta**, působil po maďarských kazatelích – 11 let. Narozen 1742, zemřel 1813.

- 1813 – 1862 **Petr Meszáros**, do své smrti. Narozen 9.4.1779 Žielzovce u Levic, zemřel 2.2.1862.

- 1847 – 1853 **František Šiler**, zeť Petra Meszároše, vikář, působil při něm. Narozen 21.6.1816 Nepomuk.

- 1863 – 1873 **Jan Voškrda**, přišel do Liptálu z Horních Vilémovic na Třebíčsku. Zároveň senior východního reformovaného seniorátu.

- 1873 – 5.5.1889 **Vilém Kún**. Narozen 23.6.1844, zemřel 6.6.1916. V roce 1876 schválen návrh na stavbu nového kostela, k níž však došlo až za Kúnova nástupce. 352 žáků ve škole.

- 9.10.1890 – 1917 **Bohumil Dobiáš**. Narozen 6.11.1862 Chleby, zemřel 15.7.1917 Liptál. 1903 bleskem roztržena čelní zeď starého kostela při bouři. Zahájena stavba nového kostela 1904 - 1907 za velkého úsilí faráře Dobiáše i celého sboru. Postaven tehdy velice prostorný kostel podle architekta Josefa Zaltohlávka z Vídně, stavitel František Mahsloň ze Vsetína. K liptálskému sboru patřili evangelíci nejen z Liptálu, Lhoty a Seninky, ale i reformovaní z Valašské Polanky, Lužné, Prlova, Pozdřehova, Bratřejova, Jasenné, Ubla, Všeminy a Trnavy, takže v některých letech měl liptálský sbor až 3.000 členů.

- 1917 - 1918 **Stanislav Jaroslav Čapek** – vikář za Dobiáše, Dobiášův zeť, rok po nastoupení do služby liptálského faráře zemřel na španělskou chřipku.

- 1913 Pro život sboru mělo velký význam i založení pěveckého sboru učitelem **Františkem Plachým**.

- 1919-1925 **Jaroslav Kantorek**. Narozen 10.5.1899 Kroměříž.

- 1919 založeno sdružení mládeže

- 1920 nedělní škola ve Lhotě, u Mikulců č. 47, vedla Rozálie Mikulcová, u Opršalů, u Münsterů. Až do roku 1960 – zakázána MNV ve Lhotě.
- 1921 vznikla nedělní škola
- 1921 zřízen hřbitov v Senince
- 1922 vznikl odbor Kostnické jednoty. Sbor měl 2721 duší.

- 1925 – 1928 **Jan Skalák** ze Vsetína sbor administroval.

- 1928 – 1930 **Antonín Venc**. Do kostela pořízeny zvony. Narozen 11.5.1902 Brno – zemřel 1960.

- 1930 – 1952 **Jan Amos Vališ**, 1952 musel pod tlakem komunistických úřadů odejít do důchodu. Tehdy byla od Liptálu přefarena obec Seninka k nově ustavenému sboru v Leskovci. Zemřel 1966.

- 1952 – 1987 **Otakar Roubic**. Narozen 18.3.1923 v Plzni. Zemřel 3.1995 v Kyjově, kde odešel na odpočinek. Manželka Štěpánka Roubicová. Zemřela 8.1995 v Kyjově. Bylo mu zakázáno konat nešporní shromáždění na pasekách, připomínat památku M. J. Husa při hranici a v r. 1973 mu bylo znemožněno konat nešpory ve Lhotě, konávaly se u Goláňů č. 4, u Bělíčků č.70. Generální oprava kostela a věže, stavba nové fary, když stará kamenná fara už nevyhovovala. 1960 zakázána nedělní škola ve Lhotě. Čtené bohoslužby v případě potřeby prováděli kurátor Jan Urban ze Lhoty, kurátor Josef Daňa z Liptálu. Do Liptálu za Roubicovými přišla i sestra Štěpánky - Miroslava (Slávka) Kahounová, která také dožila v Kyjově, zemřela 10.1999. Měly ještě jednu sestru Annu, žila v Ostravě, zemřela 1997. Do Liptálu s Roubicovými přišli i rodiče Štěpánky Roubicové a bydleli ještě ve staré faře – škole. Neteř Miroslava Chasáková, Wolkerova 1135, 739 11 Frýdlant n/O., tel. 558 678 189 – hrob v liptále. Údaje ke dni 19.2.2014.

- 1.1.1988 – 30.9.2004 **Jaroslav Voda**. Narozen 14.12.1930 Týn u Třebíče. Od roku 1989 seniorem Východomoravského seniorátu. Za jeho administrace 1988 zbořena stará církevní škola, roku 1996 – 97 přistaven k faře sborový sál se sociálním zařízením a oprava fasády kostela. V kostele byla položena nová podlaha a provedena nová malba. Pořízeno čalounění do lavic, ozvučení kostela, odvodnění kostela, natřena okna, 1993 oprava varhan, opravy podlah v kostele. 1988 bylo obnoveno vyučování náboženství ve škole a pravidelná příprava konfirmandů a opět se začala konat početně navštívená shromáždění na památku M. J. Husa při hranici. Navázání trvalé partnerské spolupráce s holandským reformovaným sborem v Beilen.
Od r. 1990 - vyučování náboženství ve zvláštní škole, od září 1991 vyučování náboženství ve Lhotě.
23.6.1991 – obnoveny nešpory ve Lhotě – každá 4. neděle v měsíci.
Do r. 1992 - kostelník Pavel Vaculík.

- 1.10.2004 – 30.9.2010 **Jan Hudec**, Za jeho působení se dál rozvíjí spolupráce s partnerským sborem v Beilen. V roce 2007 si sbor připomněl sté výročí svého kostela a pořídil nový zvon náhradou za zvony, které byly sboru zabaveny za druhé světové války. Zateplení fary, výměna oken a změna způsobu vytápění. V únoru 2009 se z Ratiboře přistěhovala manželka, s. f. Pavla Hudcová.

- 1.10.2010 – 2014 **Radmila Včelná**, farářka v Jasenné, administruje sbor. Narodena 1976. 3 roky?

- 1.1.2011 – 31.12.2013 – pastorační pracovnice **Blanka Macková**

- 1.2.2014 - ... **Mária Jenčová**. Narodena 1975. Do Liptálu se přistěhovala 25.1.2014 i s rodinou z Hodslavic, kde působila. Znovuzvolena 24.2.2019 na další pětileté období.

- od 1.1.2016 – 31.12.2018 pastorační pracovnice **Blanka Vaculíková**, Liptál, Lůžko - Spálíky

Pro život sboru měli samozřejmě velký význam i církevní **učitelé** (např. František Plachý), **členové i dirigenti pěveckého sboru, varhaníci, pomocníci při práci s dětmi a všichni**, kteří se starali o hospodaření sboru a vykonávali běžné služby nebo pomáhali při stavbách a opravách.

Učitelé:

1784 – postavena církevní škola v Liptále

1784 – 1786 **Michal Vámosy**, narozen 1759 (za faráře Josefa Stellera 1784 – 1786), později

1786 – 4/1788 farářem

1786 – 1790? **Josef Janko**, narozen 1748

25.5.1790 – 1.1.1824 **Antonín Florka** (Florek), dříve se jmenoval Pavlinec,
narozen 1861 v Javorníku

24.10.1821 – příchod školského **pomocníka Pavla Nechuta**

28.5.1824 – **Pavel Nechut** jmenován učitelem, do smrti - zemřel 12.8.1857

1846 – děti ze Seninky již vyučovány v Senince

1853 – **Josef Mašík** – pomocný učitel ve Lhotě, emigroval do Texasu

1857 - **.... Václav Ott**

1887 – škola ve Lhotě

od r. 1889 – začali evangelíci posílat do veřejné obecné školy, (Václav Ott),
zanikla evangelická škola

1890 – obecná škola v Liptále

1892 – postavena trojtřídní škola

Zpěváci:

1897 – první dochovaný zápis – o službu církevního zpěváka požádán učitel Václav Ott

1913 – učitelem Františkem Plachým založen pěvecký sbor (zemřel 1929)

poté - vede členka Anna Tomanová

1930 – zpíval Jan Šťastný

od r. 1933 – vede varhaník Josef Černota, nar. 1.4.1903, zemřel 24.2.1983.

od r. 1946 – 1991 vede Karel Gerža (Otruba), kapelník hudby, po dobu 45 let, zemřel 1991

1960 – založen pěvecký sbor ve Lhotě, vede prof. Vladimír Novotný.

Po několika letech připojen k Liptálu.

od r. 1992 – vede Jan Vaculík (Zámečník), asi 2 roky

poté – 2001 Jaroslav Mrnušík, č.26. Narozen 8.1.1927, vedl do své smrti 20.03.2001.

2002 – 2007 - Karel Gerža ml. (Otruba)

2007 - v současnosti – Hana Vaculíková (Škurňová), roz. Mikuláščíková. Vede i ženský sbor
Rokytenka

doplnit letopočty

Varhaníci:

Varhany byly vyrobeny v r. 1906.

Příhovor kurátora ČCE Liptál na slavnosti

Velice jsme pánu Bohu vděční za to, že nám pomohl znovu zprovoznit naše krásné varhany, které nás doprovází při Boží chvále a oslavě Jeho Svatého Jména.

Dovolte mi citovat stručný popis našich vahan tak, jak jej zaznamenal učitel hudby, pan Jiří Šon, který působí, mimo jiné, i v ZUŠ Morava v Liptále. Ve své bakalářské práci na Janáčkově akademii múzických umění v Brně na téma: Emanuel Štěpán Petr v kontextu českého varhanářství, píše o našich liptálských varhanách následující:

„Tento nástroj postavila Petrova firma v roce 1906 jako svůj 167. opus. Varhany, i se skříní, se na kůru kostela zachovaly v nezměněné podobě do současnosti. Mají jeden manuál, 11 rejstříků, hrací trakturu s Barkerovou pákou, rejstříkovou pneumatickou trakturu a kuželkovou vzdušnici. Jsou vsazeny do vkusné skříně, jejíž návrh odsouhlasil stavitel kostela Josef Zlatohlávek z Vídně. Hrací stůl je umístěn uprostřed prostorného kůru kostela. Tónový rozsah manálu C-f3, pedálu C-d1.

Z pomocných zařízení jsou k dispozici 4 pevné kombinace, které jsou citlivě odstupňovány. Varhany v roce 1963 ladili, čistili a intonovali pracovníci závodu Varhany v Krnově. Dle archivních pramenů poté nebyl nástroj po následujících 32 let opravován, pouze čištěn. V roce 1988 provedl opravu varhanář Jiří Vaculík ze Vsetína (oprava pneumatické části traktury, čištění a ladění). V roce 2007 byla provedena oprava nástroje, kterou byla prověřena varhanářská firma Poukar – Eliáš. Varhanáři tehdy provedli opravu pneumatické traktury, varhany byly vyčištěny, naladěny a především ošetřeny proti dřevokaznému hmyzu.

Varhany mají příjemný hutný zvuk a na svoji velikost jsou i překvapivě dost silné. Jedná se o zdařilý romantický nástroj s kvalitním řemeslným zpracováním, který i po 100 letech provozu dělá svému tvůrci dobré jméno. V době vzniku za něj farnost dle nalezené stvrzenky zaplatila 3.240 Korun.“

Tolik z bakalářské práce Jiřího Šona.

A právě varhanáři Josefu Poukarovi dnes vděčíme za to, že naše varhany opět vydávají líbezné tóny a ve vynikajícím stavu a s neopomenutelnou historickou hodnotou mohou dál sloužit svému účelu dalším pokolením. Jejich oprava ho stála hodně času a úsilí a sbor za ni zaplatil 359 tisíc Kč.

Upřímně děkujeme vám všem, kteří jste na tento účel přispěli a to dohromady částkou 220 tisíc Kč. Vedení naší obce děkujeme za finanční příspěvek 70 tisíc Kč.

Ať vám všem Pán mnohonásobně vynahradí vaši obětavost a bohatě vás zahrne svým milosrdenstvím.

Tomáš Němeček, kurátor
(15.5.2022 – slavnost opravených varhan)

A kdo na varhany v uplynulých více jak 100 letech hrával, nám sepsal Josef Londa, současný varhaník:

- Do roku 1918 hrál řídící učitel František Plachý
- Poté do roku 1922 hráli učitelé, působící v Liptále
- Od roku 1922 hrál Josef Černota
- Josef Mrnušík
- Karel Gerža (Otruba)
- Alena Šviráková
- Alice Evjáková
- Občas hráli Jan Evják a Daniel Vališ
- Mirka Cedidlová

- Dosud hrají:
- Josef Londa (od roku 1958)
- Dana Gřešáková rozená Řezníková
- Štěpánka Cedidlová rozená Bořutová
- Lenka Gřešáková.

(15.5.2022 – slavnost opravených varhan)

Původní text:

do r. 1918 – učitel František Plachý (zemřel 1929)

do r. 1922 – střídali se učitelé

1922 - ? - Josef Černota Určitě ještě v r. 1968. Nar. 1.4.1903, zemřel 24.2.1983.

poté – Josef Mrnušík

poté – Karel Gerža (Otruba)

poté - Alena Šviráková

poté – Alice Evjáková, občas Jan Evják, Daniel Vališ

někdy současně housle – Karel Mrlina

poté Mirka Cedidlová

poté do současnosti – Josef Londa

- Ing. Dana Gřešáková, roz. Řezníková

- Lenka Gřešáková

- Štěpánka Cedidlová, roz. Bořutová

doplnit letopočty od - do

Kostelníci:

od ..... - do ..... – Josef Kovář (1897 – 1969), Liptál 242, Hořansko

od ..... - do ..... - Karel Gerža (1909 – 1957), Liptál 74, před kostelem

od ..... - do r. 1992 - Pavel Vaculík (1909 – 1993), Liptál 178, Lůžko - Spálíky

od ..... - do ..... - Karel Tomana (1930 – 2017), Liptál 248, Helštýn

od ..... – do ..... - Jan Gerža (Zlatník) (nar. 1951), Liptál 325, Sadová, dříve Liptál 407

od ..... – do ..... – úklid kostela Marie Vaculíková, (nar. 1945) Liptál 178, Lůžko - Spálíky

doplnit letopočty od - do

Staršovstvo:

6 leté funkční období, starší 21 let

Dříve mělo vyšší pravomoc zastupitelstvo, které bylo voleno na shromáždění.

1891 -18 členů, později 20 – 25, zastupitelstvo 80 členů

1892 – kurátor Jiří Valchář

od 1918 – kurátor Pavel Mikulec ze Lhoty, zastupitelstvo 56 členů

od 1921 – kurátor Josef Dušek ze Lhoty č. 18

od 1934 – kurátor Josef Staněk ze Seninky

od 1941 – kurátor Jan Mikulec ze Lhoty č. 142

od 1948 – opět Josef Staněk ze Seninky, nedokončil 6 leté období – Seninka se stala součástí Leskovce

1.5.1952 – kurátor Jan Urban ze Lhoty počet členů : 2 296

od 1960 – kurátor Josef Daňa z Liptálu č. 65, počet členů : ...

od 2.4.1989 – 2001 - kurátor Jaroslav Mrnušík ze Liptálu č. 26. Narozen 8.1.1927, kurátorem do své smrti 20.03.2001. Počet členů : 1 100

od 2001 – dosud – kurátor Tomáš Němeček ze Lhoty, počet členů : 911

1.1.2011 – 31.12.2013 – pastorační pracovnice Blanka Macková

od 1.1.2016 – do 31.12.2018 - pastorační pracovnice Blanka Vaculíková z Liptálu - Spálík

Staršovstvo 2007 – 2013

Zvolené 18.3.2007

	PŘÍJMENÍ, JMÉNO	BYDLIŠTĚ
	Statutární zástupci	
	Hudec Jan, farář	
	Němeček Tomáš, kurátor	Lhota u Vsetína
	Pastorační pracovnice	
	Staršovstvo	
1	Daňová Marcela	
2	Vaculík Pavel	
3	Vaculík Zdeněk	
4	Cedidlová Mirka	
5	Halová Věra	
6	Gerža Jan	
7	Fendrych Josef	
8	Běťáková Jiřina	
9	Vaculík Miroslav	
10	Vaculík Karel	
11	Mikulcová Jarmila	
12	Obadalová Emilie	
13	Gerža Karel	Háj
14	Gerža Karel	
15	Němeček Tomáš	Lhota
16	Halouzková Anežka	Lhota
17	Gerža Karel	Lhota
	Náhradníci Liptál	
	Kovář Jaromír	
	Lukáš Daniel	
	Mikuláščíková Milena	
	Vaculík Jan	Liptál 39
	Vaculíková Eva	
	Londa Josef	
	Náhradníci Lhota u Vsetína	
	Obadal Karel	Lhota
	Volčíková Hana	Lhota

Staršovstvo 2013 – 2019

Zvolené 24.3.2013

	PŘÍJMENÍ, JMÉNO	BYDLIŠTĚ
	Statutární zástupci	
	Včelná Radmila, farářka	Jasenná - do 2014
	Jenčová Mária, farářka	Liptál - od 1.2.2014
	Němeček Tomáš, kurátor	Lhota u Vsetína
	Pastorační pracovnice	
	Vaculíková Blanka	Liptál – Lůžko (od 1.1.2016 do 31.12.2018)
	Staršovstvo	
1	Daňová Marcela	Liptál - Dolansko
2	Fendrych Josef	Liptál - Dolansko
3	Gerža Jan	Liptál – Sadová, kostelník
4	Gerža Karel	Liptál (Háj)
5	Gerža Karel náhradník: Obadal Karel	Lhota u Vsetína, zemřel 17.3.2015 Lhota u Vsetína
6	Gřešáková Dana, Ing.	Liptál – Na Prašnici, sborová účetní
7	Halová Věra	Liptál – Sadová, zapisovatelka
8	Kovář Jaromír	Liptál - Dolansko
9	Lukáš Daniel	Lhota u Vsetína – Na Hranici
10	Mikulcová Jarmila	Liptál - Pusté
11	Vaculík Miroslav	Liptál – Na Špici
12	Vaculík Zdeněk	Liptál - Spálíky
13	Vaculíková Eva	Liptál – Sadová, pokladní
	Náhradníci Liptál	
	Svobodová Anna	Liptál - Hořansko
	Mrnušík Pavel	Liptál – Na Špici
	Vaculík Pavel	Liptál - Spálíky
	Náhradníci Lhota u Vsetína	
	---	Lhota u Vsetína

Oprava Pavel Vaculík, 179, dne 28.12.2013 – je náhradník

Staršovstvo ČCE Liptál 2019 – 2025

Zvolené na sborovém shromáždění 24.3.2019

Uvedeno do funkce 12.5.2019

	PŘÍJMENÍ, JMÉNO	BYDLIŠTĚ
	STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCI	
	Jenčová Mária - farářka	Liptál (od 1.2.2014, znovu zvolena 24.2.2019 s účinností od 1.9.2019)
	Němeček Tomáš - kurátor	Lhota u Vsetína
	Trusina Jan - místokurátor	Slušovice
	PASTORAČNÍ PRACOVNÍK	
	---	---
	STARŠOVSTVO - ČLENOVÉ	
1	Cedidla Petr	Liptál
2	Daňová Marcela	Liptál
3	Gerža Karel	Liptál (Háj)
4	Kovář Jaromír	Liptál
5	Lukáš Daniel	Lhota u Vsetína
6	Mikulcová Jarmila	Liptál
7	Mrnušík Pavel	Liptál (Na Špici)
8	Obadal Karel	Lhota u Vsetína
8	Vaculík Miroslav	Liptál
10	Vaculík Pavel	Liptál (Spálíky)
11	Vaculík Zdeněk	Liptál
12	Vaculíková Vladislava - zapisovatelka	Liptál
	NÁHRADNÍCI	
1	Fendrych Josef	Liptál - zemřel 2023
2	Gřešáková Dana Ing. - účetní	Liptál
3	Kubínová Kateřina	Vsetín
4	Vaculíková Soňa	Liptál – zemřela 2020

Aktualizováno 24.03.2019, 09.07.2024

Počet členů sboru - přehled:

do r. 1863 – 2 500 - ke sboru patřili: Valašská Polanka, Lužná, Prlov, Pozděchov, Bratřejov, Jasenná, Ublo, Všemina, Trnava. (150 členů)

1815 – 2 533

1816 – 2 421

1825 – 2 456

1863 – 2 358

1869 – Valašská Polanka ke Vsetínu

1881 – 3 680

1884 – 3 041

1894 – 2 638

1914 – 2 865

1918 – po spojení české reformované a luterské církve - odchod Jasenná, Ublo, Prlov, Pozděchov, Bratřejov

1922 – 2 721 duší.

1931 – 2 923

1933 – 3 010

1934 – 3 029

1936 – 3 039

1946 – 2 164

1951 – 2 296

1952 – Seninka k Leskovci

1994 – 1 100

1995 – 1 200

2010 - 949

2011 - 949

2013 – 911 členů

2014 – 887 členů

2015 – 878 členů

2016 - 865 členů

2017 - 847 členů

2018 – 838 členů

Významná data:

- 12.5.1780 - tajné shromáždění evangelíků v Kubíkově žlebě. 5.7.2010 – odhalení pamětního kamene na Bílé
- 1781 - vydání tolerančního patentu v Liptále se k víře přihlásilo 1250 členů
- 1783 – vystavěn toleranční kostel (kámen, šindel, bez věže – nebylo dovoleno, bez varhan, jednoduchá zvonice přistavěna až po polovině 19. století, jakmile bylo povoleno opatřit evangelické kostely zvony, pravděpodobně 1883). Kostel sloužil do roku 1903 – bleskem roztržena čelní zeď kostela
- 1783 – vystavěna fara, sloužila do roku 1864
- 1784 – postavena církevní škola
- 1846 – zřízen hřbitov
- 1846 – děti ze Seninky již vyučovány v Senince
- 1864 – 1865 – nová fara
- 1869 – přefaření některých členů na Vsetín
- 1876 – schválen návrh nového kostela
- 1883 – zřízen zvláštní fond určený na stavbu kostela
- 1887 – škola ve Lhotě
- 1889 – evangelíci posílají děti do veřejné obecné školy, evangelická škola zanikla
- 1890 – obecná škola v Liptále
- 1892 – postavena trojtřídní škola
- 1903 - bleskem roztržena čelní zeď kostela, sbor má nasbíráno 12.776,80 Kč
- 1904 – 1907 – zahájena stavba nového kostela za faráře Bohumila Dobiáše. Architekt Josef Zlatohlávek z Vídně, stavitel František Mahsloň ze Vsetína
- 1906 – zakoupeny varhany od renomované pražské firmy M.Š. Petr (v roce 2009 nalezen dokument v archivu sboru)
- 1907 – dostavěn kostel, náklady 71.220,20 korun. Patří vůbec k největším v celé naší republice, kapacita činí až 1000 lidí, což odpovídá některým pražským kostelům a řadí se bezesporu k těm nejkrásnějším
- 1913 – založení pěveckého sboru učitelem Františkem Plachým, zemřel 1929
- 1918 – oprava kostelní věže – překrytí bílým pozinkovaným plechem
- 1918 – po spojení české reformované a luterské církve - odchod Jasenná, Ublo, Prlov, Pozdětchov, Bratřejov
- 1919 - založeno sdružení mládeže farářem Jaroslavem Kantorkem (1919 – 1925)
- 1920 – založena nedělní škola v Liptále farářem Jaroslavem Kantorkem a ve Lhotě – u Mikulců č. 47, vedla Rozálie Mikulcová, u Opršalů, u Múnsterů. Až do roku 1960 – zakázána MNV ve Lhotě.
- 1921 vznikla nedělní škola
- 1921 - zřízen hřbitov v Senince
- 1922 - vznikl odbor Kostnické jednoty za faráře Jaroslava Kantorka (1919 – 1925). Sbor měl 2721 duší.
- 1929 – do kostela pořízeny nové zvony (farář Antonín Venc, 1928 - 1930), slavnostně převezeny ze Vsetína
- 1948 – opraveny varhany, instalace elektřiny do chrámu, osvětlení
- 1949 – předání církevních matrik státu
- 1950 – výměna příčných trámů na půdě kostela, oplechování věže
- 1952 – předání hřbitova státu
- 1952 – vybudován hřbitov ve Lhotě s péčí MNV

- 1952 – přefaření Seninky ke sboru v Leskovci
- 1954 – generální oprava kostela
- 1956 – generální oprava vnitřních prostor, instalace elektrického vytápění do prostřední řady lavic
- 1960 – MNV ve Lhotě ukončena nedělní škola ve Lhotě za faráře Otakara Roubice
- 1960 – založen pěvecký sbor ve Lhotě, vede prof. Vladimír Novotný. Po několika letech připojen k Liptálu.
- 1960 – zbourána stará fara
- 1960 – 1961 – nová fara, hospodář sboru Jan Chmelař, Liptál č.16
- 1962 – kolaudace nové fary
- 1964 – konference Evangelického díla v Liptále za účasti čelních představitelů církve, zahraniční hosté z Holandska, obou částí Německa
- 1966 – elektrické vytápění prostřední řady lavic
- 1970 – představení pražské Lyry Pregensis – Labyrint světa a ráj srdce J. A. Komenského v Liptále
- 1973 – znemožněno konat nešpory ve Lhotě – za faráře Otakara Roubice. Konávaly se u Golánů č.4, u Bělíčků č. 70.
- 1975 – rekonstrukce věže - výměna vazby, poměření samotné věže
- 1976 - pokrytí střechy kostela pozinkovaným bílým plechem místo eternitu
- 1977 – montáž hodin
- 1978 – nátěr střechy kostela, barvy věnovala západoněmecká evangelická církev
- ??? - chodník ke kostelu, oprava schodů
- 1984 – stará škola opět předána sboru
- 1987 – zbourána stará škola
- 1988 – obnoveno vyučování náboženství ve škole a pravidelná příprava konfirmandů, obnovena shromáždění na památku Jana Husa
- 1988 - navázání spolupráce s holandským reformovaným sborem v Beilen
- 1988 – 2004 - oprava fasády kostela, v kostele nová podlaha a nová malba, pořízeno čalounění do prostřední řady lavic, ozvučení kostela, odvodnění kostela, natřena okna
- 1989 – zhotoveno betonové lemování kolem kostela, doplněno a zesíleno osvětlení a ozvučení, oprava a nátěr oken v kostele
- 1990 – vyučování náboženství ve zvláštní škole
- 1991 – vyučování náboženství ve Lhotě
- 23.6.1991 – obnoveny nešpory ve Lhotě – každá 4. neděle v měsíci
- 1993 - oprava varhan, výměna podlah v kostele
- 1996 – 1997 – přistaven k faře sborový sál se sociálním zařízením
- 1997 – oprava hodin, ciferníku
- prosinec 2004 – začal vycházet sborový zpravodaj s různou pravidelností
- 2007 – 100 let kostela, nový zvon (zhotovení a instalace stálo 248.528 Kč). Výstava. Jako upomínka byly vyrobeny - odlity i malé zvonky (380 Kč). Vydána jubilejní pohlednice.
- léto 2008 – celková oprava elektroinstalace v kostele. Prováděla firma Goláň ze Vsetína, za částku 127.693 Kč. Úprava ozvučení v kostele.
- 2008 – renovace pomníku br. f. Petra Mészárosze (1779 – 1862), farářem v Liptále od r. 1813 do smrti, hřbitov Liptál. Hrob je vlastnictvím sboru.
- 2008 – instalován program pro vedení sborové kartotéky
- 2008 – anketou zamítnuto umístění adventního věnce v kostele
- 21.6.2009 – Seniorátní evangelická neděle v Liptále
- 2009 – dokončena adaptace suterénu fary. Vznikla hrací místnost, umývárna, nový archiv, vymalována kotelna.
- 2009 - probíhá velká svépomocná oprava krovů kostela napadených dřevokazným hmyzem

2009 – shořel motor pohánějící malý zvon. Starším doporučeno před bohoslužbami zvonit ručně

2009 – na pomoc Hodslavicím po povodni zasláno 22.941 Kč

2009 - vybudována nová část hřbitova pro 23 urnových hrobů a nové kolumbárium s 28 skřínkami na hřbitově – Obec Liptál

05.07.2010 – odhalení pamětního kamene na Bílé - tajné shromáždění evangelíků v Kubíkově žlebě (12.5.1780). Od té doby pravidelná každoroční roční setkání Seninka, Liptál, Leskovec atd.

2010 – návrh na kostel jako kulturní památku – anketa i staršovstvo zamítlo

2011 - 2012 – zateplení fary, úprava podkroví, výměna oken, změna vytápění

19.01.2012 – 1. ekumenická bohoslužba v kostele ČCE

01.02.2014 – nastupuje do úřadu a stěhuje se s rodinou na faru farářka Mária Jenčová

červenec 2014 – oprava a nový chodník na hřbitově – Obec Liptál

27.11.2013 – spuštěn sborový web <http://liptal.evangnet.cz/> (Po dřívějším nedokončeném pokusu v roce 2007-2008.)

2015 – hřbitov přechází do vlastnictví a správy Obce Liptál

2015 – nový altán na farní zahradě – postavil Jan Mrnušík, Liptál Dolansko / Bařiny

2015 – vyřizování restitucí

23.8.2015 – ocenění sboru a obce cenou Evropské unie umění Zlatá Evropea

2016 – oprava márnice a oplocení hřbitova – Obec Liptál

2016 – pořízen koberec do kostela – k lavicím

léto 2016 – vybudována kanalizační přípojka pro faru a sborový dům

léto 2016 – vzniká mládežnická kapela. (Příspěvek obce na volnočasové aktivity 19.000 Kč.)

srpen 2016 – vyšla kniha Miroslava Vaculíka – 20 let starostou, které obsahuje kapitoly i o životě liptálského sboru

jaro 2017 – vnitřní úpravy fary – kancelář, herna, zkušebna kapely

02.07.2017 – oslavy 110 let kostela

duben 2018 – zahájení opravy střechy a fasády kostela

Více podrobností a informace o méně zásadních akcích naleznete ve výročních zprávách, sborovém zpravodaji a také v Liptálském zpravodaji.

Družební sbor v Beilen, Holandsko

reformovaný sbor

1988 - navázání spolupráce s holandským reformovaným sborem v Beilen
1997 – Liptalané v Beilen
2005 – návštěva faráře Ko Hekmana 2 členů sboru v Liptále
2009 – v Beilen nový farář Remko Veldman. Návštěva několika členů v Liptále
srpen 2010 – návštěva z Beilen – 100 let kostela. Přivezli sbírku na zvon 1100 euro.
2023 – ukončení spolupráce.

Více v následujících textech.

Partnerství mezi reformovaným sborem v Beilen a sborem Českobratrské církve evangelické v Liptále

Když už po léta docházelo k partnerským vztahům mezi západoněmeckými (NSR) a východoněmeckými (NDR) evangelickými sbory, rozhodla se reformovaná církev v Holandsku nabídnout podobnou akci sborům Českobratrské církve evangelické v Čechách a na Moravě. Sbory se měly navzájem kontaktovat, informovat a setkávat. Po nějaké době od vyhlášení této akce projevil i liptálský sbor zájem o kontakt s některým holandským reformovaným sborem. Naše adresa byla zřejmě předána reformovanému sboru v Beilen, od něhož měla vyjít iniciativa k dalším akcím:

K prvnímu kontaktu došlo 7. července 1994, kdy do nedělního shromáždění v Liptále přišli manželé Rieks a Dini Beulingovi, kteří se účastnili hromadného turistického pobytu ve Velkých Karlovicích – Miloňové. Po krátkém rozhovoru se vrátili do Miloňové, kde je pak navštívil farář Voda s manželkou.

Podruhé přijeli manželé Beulingovi do Liptálu 12. září 1995. Zajímali se o dění ve sboru, pořídili si fotografie a také si prohlédli školu v Liptále. Sdělili nám, že v Beilen existují dva reformované sbory, a že tam byla zřízena skupina, která má rozvíjet styky s naším liptálským sborem. Oba sbory měly větší počet stálých pracovníků, kteří působí v různých odvětvích sborového života přímo v Beilen i v některých přilehlých obcích. Kdežto v našich sborech býval jeden stálý pracovník, který měl spolu s dobrovolníky na starosti všechny oblasti sborové práce od dětí až po dospělé a nadto ještě v určitých obdobích administraci uprázdněných sborů ve Vizovicích a Zádveřicích.

Koncem roku 1995 došlo pozvání, aby zástupci sboru přijeli v únoru do Beilen, kde neděle 18. února 1996 bude v celém jejich sboru zaměřena k partnerství s Liptálem. Hodlal jsem jet spolu s manželkou autobusovým spojem do Zwolle a odtud vlakem nebo autobusem do Beilen. To bychom se ovšem octli v kritické situaci, protože tam takto veřejná doprava neexistuje. Naštěstí nám manželé Petra a Eva Vaculíkovi nabídli, že nás do Beilen dovezou svým vozem. Do Beilen jsme přijeli pozdě večer 16. února 1996 a v neděli 18.2. jsme se účastnili bohoslužeb, při nichž jsme byli přivítáni a krátce jsem pozdravil beilenský sbor. V rámci bohoslužeb se konal křest, k němuž přišla i skupina asi 15 dětí, které si posedaly kolem rodičů a kmotřů. Tím se dávalo najevo rodičům i celému sboru, že křest nemá být jen

jednorázovou slavnostní příležitostí, ale že se počítá s trvalou účastí pokřtěného dítěte v životě celého sboru.

Večer jsem měl delší řeč při shromáždění v zaplněném sborovém sále. Mluvil jsem německy, překlad do holandštiny prý nebyl nutný.

Odbor pro partnerství Beilen - Liptál nám chtěl přispět na cestovní výlohy částkou, kterou získali, když farář Dorgelo za určitý obnos navštěvoval v přestrojení za Mikuláše rodiny s dětmi. Manželé Vaculíkovi tento příspěvek nevyžadovali a cestovní náklady hradili ze svých prostředků. Vrátili jsme se 19. února v 23:30 h za hustého sněžení, které už od Buchlovských kopců až po Liptál jízdu velmi znesnadňovalo.

O kontakt mezi jednotlivými členy sborů jsme se pokusili tím, že nám z Beilen došla zásilka většího počtu vánočních pohlednic s adresami jednotlivých rodin. Ty jsme v rozдали účastníkům liptálských bohoslužeb, aby oni poslali pozdrav do Beilen a tak navázali osobní kontakty. Většinou však k trvalým kontaktům nedošlo až na manželé Vaculíkovy, kteří setrvali ve stálém kontaktu s manželi Mandemakrovými. Také manželé Vodovi setrvali ve stálém kontaktu s manželi Beulingovými, později s ovdovělou paní Dini Beuling.

V rámci soukromých kontaktů byl pozván k osobní návštěvě do Beilen i pan Jaroslav Cedidla z pily.

10.8.1996 Skupinka Beilenských přijela na otevření přístavby k liptálské faře a 17.8. podnikli výlet do Velké Lhoty, na Santov a Cáb.

24.- 25.8. se účastnili Liptálských folklorních slavností.

5.-13.8. Autobusový zájezd mládeže do Beilen. Přidala se i skupinka mladých z Jasenné spolu s jejich kazatelem Mikolášem.

7.8. jsme byli přijati na radnici v Beilen, 8.8. výlet k moři.

20.5.2001 Manželé Mandemakrovi přijeli na soukromou návštěvu k Vaculíkům

21.5. jsme s nimi podnikli výlet na Vartovnu.

25.5.2001 na den Nanebevstoupení přijel do Liptálu z Beilen autobusem početný pěvecký mužský sbor i s manželkami. Při jejich koncertu byl liptálský kostel do posledního místa zaplněný. O den později předvedli svůj program v Dolním kostele na Vsetíně a při svém návratu i v Praze, ale největší účast byla v Liptále.

31.5. 2001 jsem podnikl s panem Mandemakrem výlet na Bumbálku a do Bílé. Cestou jsme byli kontrolováni pohraniční stráží, zdali jsme se nedopustili ilegálního překročení hranic.

2. – 10.5.2002 Soukromá návštěva manželů Vaculíkových a Vodových na pozvání manželů Mandemakrových a paní Dini Beuling.

Došlo i k setkání větší skupiny beilenských aktivistů s členy liptálského sboru, kde se jednalo o dalších aktivitách v rámci tohoto partnerství.

Protože byl z Beilen projeven zájem o kontakt s evangelickou Diakonií, doporučili jsme, aby navázali kontakt i se vsetínským farářem Janem Hudcem, který pak vedl do Beilen skupinu, zajímající se o péči o postižené.

Zpracováno: 9. únor 2017 - Jaroslav Voda, farář

Přivítali jsme delegaci z Beilen

Poslední červencový víkend 2023 navštívila Liptál delegace evangelického sboru z Beilen. Partnerství mezi liptálským a beilenským evangelickým sborem trvalo téměř třicet let. Na konci roku 1993 zřídily církevní rady tehdejších reformovaných sborů církve v Beilen Pracovní skupinu Samen-Op-Weg pro východní Evropu. Úkolem pracovní skupiny bylo podporovat vztahy holandských sborů s křesťany ve východní Evropě a na přání poskytnout materiální pomoc. V roce 1994 tak došlo k prvnímu kontaktu s liptálským sborem – bratra faráře Jaroslava Vodou kontaktovali manželé Dini a Riks Beuling.

U příležitosti červencové návštěvy jsme společně zavzpomínali na stěžejní okamžiky tohoto partnerství:

1995: Několik rodin z Beilen tábořilo v České republice a navštívilo Liptál: rodina Beulingů, Hubertových a Oudegových. Poté následovaly návštěvy tam a zpět.

1996: únor - Bratr farář Jarek Voda a jeho manželka Anna a Eva a Petr Vaculíkovi poprvé navštívili Beilen u příležitosti české neděle v tamním sboru.

srpen - Delegace z Beilen navštívila Liptál u příležitosti otevření sborového domu.

1997: V tomto roce navštívila řada mladých lidí z liptálského sboru Beilen: jezdili na kole, navštívili Camp Westerbork (pamětní centrum 2. světové války). Vrcholem byla návštěva Waddenského ostrova Schiermonnikoog s mořem a pláží.

1999, 2000 a 2003: Liptál navštívili lidé z Beilen, do Beilen přijela velká skupina handicapovaných lidí ze stacionáře Pondělničků ze Vsetína s jejich vychvateli. Byli tam i Jan a Pavla Hudcovi, Vlastimil a Věra Vaculíkovi s tehdy 9 letou dcerou Kateřinou a Marcela Daňová. Vzpomínat budou i učitelé liptálské školy, kteří se mohli jednoho ze zájezdů účastnit. Kromě inspirativních exkurzí do beilenských škol jim byla ctí i potěšením návštěva Komenského památníku v Naardenu.

2001: V liptálském kostele se uskutečnil při Nanebevzetí koncert mužského pěveckého sboru z Beilen.

2002: Partnerský sbor v Beilen navštívil br. farář Jaroslav Voda s manželkou Annou a Petr a Eva Vaculíkovi.

2003: Manželé Mandemakerovi strávili část léta v Liptále.

2005: Skupina lidí z Beilen v čele s br. far. Remko Hekmanem přijela do Liptálu, aby se společně zamysleli nad dalšími aktivitami v rámci partnerství a vyměnili si zkušenosti z církevního života.

2007: Oslavili jsme 100. výročí kostela v Liptále a k této příležitosti byl pořízen a posvěcen nový zvon, na věž byly umístěny opravené hodiny. Velká skupina z Beilen přijela, aby se mohli radovat společně. Freddie a Dina Zomer dodnes rádi vzpomínají na kempování u kostela. "Museli jsme hlídat hodiny, když tam nebyl Jan Hudec. Báł se, že hodiny, které už byly dovezeny a umístěny v zadní části kostela, budou ukradeny," vzpomínají oba.

2009: Skupina lidí s farářem Henri Dorgelem přijela do Liptálu, abychom hledali společný možný program našeho partnerství.

2013: Skupina lidí ze sboru a farář Jan Hudec s manželkou Pavlou navštívili Beilen. Tehdy navštívili i národní park Wadden Sea. Výlet lodí a procházky parkem nadchly všechny přítomné.

2014: Ukutečnila se poslední návštěva Liptálu ze sboru v Beilen, skupina byla ubytovaná u Kovářů v Senince. Poté se tam a zpět posílaly pouze pozdravy.

2016: Manželé Vaculíkovi uskutečnili poslední návštěvu Beilen.

Z proslovu našich přátel v evangelickém kostele v neděli dne 30. července cituji:

“Zájem ze strany Beilen a Liptálu jednoznačně poklesl. Proto jsme se rozhodli zrušit partnerství mezi našimi církvemi. Dnes při této bohoslužbě se oficiálně loučíme a děkujeme všem, kteří se v posledních letech zavázali udržovat kontakty. Děkujeme za přátelství, kterého se nám od vás dostalo. A přátelství vydrží navždy.

Myslíme i na ty zesnulé: na bratra faráře Jaroslava Vodu, jeho nástupce Jana Hudce, našeho přítele Petra Vaculíka a další, kteří již nejsou mezi námi.

Nakonec jsme nepřijeli s prázdnou. Minulý rok jsme vám přispěli částkou asi 30 000 Kč. V našem fondu pro Liptál je stále 700 EUR, rádi bychom vám tuto částku předali. Určitě najdete smysluplné využití těchto peněz.

Přejeme vám Boží požehnání na vaší cestě. Členové beilenské pracovní skupiny pro Liptál: Henny Mandemaker, Freddie a Dina Zomer, Margriet Volders.”

O pobyt našich přátel se postarala Eva Vaculíková a Věra Halová. Členové staršovstva uspořádali ve sborovém domě slavnostní večer na rozloučenou a projížďku Liptálem na voze taženým koňmi. Během neformálních rozhovorů bylo vzájemně dohodnuto, že za darované peníze bude zakoupeno polohovací lůžko, které bude půjčováno potřebným. Tomuto záměru vyslovil souhlas dle sestry farářky Jenčové i starosta obce s tím, že bude-li zájem, obec by se mohla podílet zakoupením dalšího lůžka. Obec taktéž převezme starost o bezplatný převoz a instalaci postele. Za tento vstřícný krok jsme nesmírně vděční.

Přátelským posezením spojeným s grilováním na zahradě byla návštěva završena. Všem nám bylo trochu líto, že mnozí, kteří Beilen v minulosti navštívili, se žádné z akcí tohoto víkendu nemohli účastnit. Naši přátelé splnili své poslání a oficiálně partnerství ukončili.

Oficiální partnerství je dnes již minulostí, ale vztahy mezi lidmi neznají hranice. V našich bratrích a sestrách z Beilen jsme za ta léta získali přátele, kteří budou trvale součástí našich životů.

Věra Halová a Eva Vaculíková, 2023

Použité materiály:

- Výroční zprávy
- Sborový zpravodaj
- Liptálský zpravodaj
- Knihy Liptál – kapitoly z historie obce na Valašsku (1994),
- ostatních dostupné dokumenty

Dokumentační i historické fotografie ve fotogalerii.

Ve spolupráci se členy sboru zpracovala: Jana Vráblíková
--